

SCRIPT GRAMMAR TEMPLATE

Instructions

Please read through these instructions before you fill in the template:

1. This template will contain information especially as to shapes which will need to be filled out by hand.
2. Please print out the template and fill it in completely.
3. Once it is complete, please have it validated by an expert.
4. Subsequent to the validation, please get the document checked and validated by the State Government or the statutory certifying body in your State.

5. Insofar as Section 8 is concerned, please note the following:

1. **LIGATURES:**

- Dead ligatures i.e. ligatures which are dysfunctional in the language will not be used
CHC cases will be tested and checked.

2. **VARIANTS**

- Variants shall be handled in the script grammar and where two variants exist concurrently for the same shape and are deemed as viable, one of them shall be entered in the template and the other shall be provided separately as a variant.

- Uniformity shall be maintained i.e. all stacked variants will be bunched together whereas the non-stacked variant will be grouped together.

6. Items such as the History of the Language and the evolution of the script shall be supplied in shape of an Appendix.

7. Other points

- ZWJ/ZWNJ

- Consortium members were requested to determine exactly where these 2 characters are to be used and send a list for onward transmission to DIT

0. 1. Name of Expert Prof. G. Uma Maheshwar Rao, HoD Centre for Applied Linguistics and Translation Studies

0.2.Name of Evaluator Dr. A. Pandaiah, Deputy Director, Telugu Akademi

1. Name of the language and its representation in the 3 letter mnemonic

Name of the Language:TELUGU

Alpha-3 code:TEL

2. Name of the statutory board governing the language

The name and address /tel number/email of the statutory body

Telugu Akademi
3-5-895, Himayath Nagar
Ph: 040-23225215, 23225359
Hyderabad – 500029
Andhra Pradesh

A scanned/hard copy of the statutes laid down. (Please append)

3. Identification of the writing system(s) used to inscribe the given language

The name(s) of the script system(s) used.

TELUGU SCRIPT

4. Short Historical Picture of the Language and the Script used.

PLEASE PROVIDE THE DATA IN APPENDIX.

You need to enumerate here the character set of the language preferably as per the sorting order.

క ఖి గ ఘ జ చ ఛ జ యు ఇ ట ఠ డ ఢ ణ త థ ద ధ న ప ఫ బ భ మ య ర ఱ ల ళ వ శ ష స హ

೬೦೬: ಅ ಆ ಇ ಈ ಓ ಓ ಮು ಮುಾ ಉ ಉಾ ಎ ಎ ಐ ಒ ಒ ಔ

ಕಾಂಕ್ಷೆಯುಳ್ಳವನು

NUMERALS

౦ ౧ ౨ ౩ ౪ ౫ ౬ ౭ ౮ ౯

OTHERS

A copy of the Telugu Unicode Page is appended for your kind information.

6. The structure of the writing system of the language

Tick whichever is appropriate: Abjad ☐ Abugida. ☒

7. Rule ordering of the characters within the syllable (only for abugidas)

NO description needed. Unless the script does not obey ISCII syllable rules

Can the Anuswara be followed by a Visarga: **NO**

8. Script Pertinent Description of the syllabic clusters

8.1. BASIC SET OF CHARACTERS

The basic set of characters has been provided in this inventory.

These are arranged as per their class: CONSONANT / VOWEL / MATRAS / DIACRITICS

The allographs are presented at the end.

INSTRUCTIONS

In case you do not see any issues just tick the VALID box. In case you see issues tick invalid and provide the necessary correction for the combination in question.

In case a particular character is not used in your script, please cross it out

In case you feel a particular character from your script has been left out, please specify the same.

8.1.1. CONSONANT SET: VALID / INVALID

Basic Consonants arranged as per their vargas

క	ఖ	గ	ఘ	ఙ
చ	ఛ	జ	ఝ	ఞ
ట	ఠ	డ	ఢ	ణ
త	థ	ద	ధ	న
ప	ఫ	బ	భ	మ
య	ర	ళ	ల	ళ
ళ	వ	శ	స	ష
హ				

Nukta Consonants INVALID NOT USED IN TELUGU

8.1.2.VOWEL SET:

అ ఆ ఇ ఈ ఉ ఊ ఋ ౠ ఌ ౡ ఎ ఏ ఐ ఒ ఓ ఔ

8.1.3. MATRA SET

ా ి ి ం ా ృ ౄ ౅ ె ే ై ౉ ొ ో ౌ ్

Active Catenator(s) i.e. Displaced Matra(s):

CATENATOR	POSITION	EXAMPLE
Telugu Vowel Sign AI	Top and Bottom	అ

8.1.4. DIACRITICS

◌ఁ Arasunna/chandrabindu

◌ం Anuswar

◌ః Visarga

Avagraha which is rarely used has also been omitted.

8.1.5.1. ALLOGRAPHS OF ఌ

NOTE: Both rafars and rakars will be automatically generated out in the CHC list. The present inventory is just for validating the different forms that exist in your script.

RAFARS

top rafar ర్ ర్

RAKARS

bottom rakar ర్

side rakar ర్ ర్

8.1.5.2. Any other Allographs.

Please mention below with substantiating evidence.

8.1.6. PUNCTUATION MARKERS

Please specify the punctuation markers specific to the character set omitting the markers taken from the Latin set such as . , ; : “ () [] etc.

8.1.7. NUMERALS/DIGITS

Please specify the numbers for your script. Is the following VALID/ INVALID

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9

౦౧౨౩౪౫౬౭౮౯

If not valid please give the correct form/forms

Please specify if the English (Latino-Arabic set: 0,1,2,3,4,5,6,7,8,9) is used in official communications

8.1.8.

OTHER SYMBOLS (religious, currency markers etc. included in Unicode)

8.2. CONSONANT+MATRA COMBINATIONS

This set is divided into three parts:

CM:The combination of Consonant and Matra

CMD(Anuswara) i.e. Consonant+Matra+ Anuswara

- In case you do not see any issues just tick the VALID box. In case you see issues tick invalid and provide the necessary correction for the combination in question.
- Please do not forget that some combinations are dead clusters but are still needed by the font designer to generate out the grammar.
- In case you feel a particular Consonant+Matra combination has been left out, please specify the same.
- In case a particular character combination is not used in your script, please cross it out
- We have avoided the Sanskrit Additional Vowels 'ॠ ॡ' in the inventory since they are rarely used.

8.2.1.CM: VALID / INVALID

	క	ఖ	గ	ఘ	ఙ	చ	ఛ	జ	ఝ	ణ
ా	కా	ఖా	గా	ఘా	ంగా	చా	ఛా	జా	ఝా	ణా
ి	కి	ఖి	గి	ఘి	ంగి	చి	ఛి	జి	ఝి	ణి
ీ	కీ	ఖీ	గీ	ఘీ	ంగీ	చీ	ఛీ	జీ	ఝీ	ణీ
ు	కు	ఖు	గు	ఘు	ఙు	చు	ఛు	జు	ఝు	ణు
ూ	కూ	ఖూ	గూ	ఘూ	ఙూ	చూ	ఛూ	జూ	ఝూ	ణూ
ృ	కృ	ఖృ	గృ	ఘృ	ఙృ	చృ	ఛృ	జృ	ఝృ	ణృ
ౄ	కౄ	ఖౄ	గౄ	ఘౄ	ఙౄ	చౄ	ఛౄ	జౄ	ఝౄ	ణౄ
౅	క౅	ఖ౅	గ౅	ఘ౅	ఙ౅	చ౅	ఛ౅	జ౅	ఝ౅	ణ౅
ె	కె	ఖె	గె	ఘె	ఙె	చె	ఛె	జె	ఝె	ణె
ే	కే	ఖే	గే	ఘే	ఙే	చే	ఛే	జే	ఝే	ణే
ై	కై	ఖై	గై	ఘై	ఙై	చై	ఛై	జై	ఝై	ణై
౉	క౉	ఖ౉	గ౉	ఘ౉	ఙ౉	చ౉	ఛ౉	జ౉	ఝ౉	ణ౉
ొ	కొ	ఖొ	గొ	ఘొ	ఙొ	చొ	ఛొ	జొ	ఝొ	ణొ
ో	కో	ఖో	గో	ఘో	ఙో	చో	ఛో	జో	ఝో	ణో
ౌ	కౌ	ఖౌ	గౌ	ఘౌ	ఙౌ	చౌ	ఛౌ	జౌ	ఝౌ	ణౌ

	ప	ప	బ	భ	మ	య	ర	ఱ	అ	ల	ళ	వ	శ	ష	స	హ
ా	పా	పా	బా	భా	మా	యా	రా	ఱా	అ	లా	ళా	వా	శా	షా	సా	హా
ి	పి	పి	బి	భి	మి	యి	రి	ఱి	అ	లి	ళి	వి	శి	షి	సి	హి
ీ	పి	పి	బి	భి	మి	యి	రి	ఱి	అ	లి	ళి	వి	శి	షి	సి	హి
ు	పు	పు	బు	భు	ము	యు	రు	ఱు	అ	లు	ళు	వు	శు	షు	సు	హు
ూ	పూ	పూ	బూ	భూ	మూ	యూ	రూ	ఱూ	అ	లూ	ళూ	వూ	శూ	షూ	సూ	హూ
ృ	పు	పు	బు	భు	ము	యు	రు	ఱు	అ	లు	ళు	వు	శు	షు	సు	హు
ౄ	పూ	పూ	బూ	భూ	మూ	యూ	రూ	ఱూ	అ	లూ	ళూ	వూ	శూ	షూ	సూ	హూ
ౌ	పై	పై	బై	భై	మై	యై	రై	ఱై	అ	లై	ళై	వై	శై	షై	సై	హై
ౌ	పై	పై	బై	భై	మై	యై	రై	ఱై	అ	లై	ళై	వై	శై	షై	సై	హై
ె	పె	పె	బె	భె	మె	యె	రె	ఱె	అ	లె	ళె	వె	శె	షె	సె	హె
ే	పే	పే	బే	భే	మే	యే	రే	ఱే	అ	లే	ళే	వే	శే	షే	సే	హే
ొ	పో	పో	బో	భో	మొ	యొ	రో	ఱొ	అ	లో	ళొ	వొ	శొ	షొ	సొ	హొ
ొ	పో	పో	బో	భో	మొ	యొ	రో	ఱొ	అ	లో	ళొ	వొ	శొ	షొ	సొ	హొ

లో	పో	పో	బో	బో	మో	యో	రో	టో	టో	లో	లో	వో	శో	షో	సో	హో
ా	పా	పా	బా	బా	మా	యా	రా	టా	టా	లా	లా	వా	శా	షా	సా	హా

8.2.2. CM+CHANDRABINDU: VALID

	క	ఖ	గ	ఘ	జ	చ	ఛ	జ	ఝ	ఇ
ం	కం	ఖం	గం	ఘం	జం	చం	ఛం	జం	ఝం	ఇం
ాం	కాం	ఖాం	గాం	ఘాం	జాం	చాం	ఛాం	జాం	ఝాం	ఇం
ిం	కిం	ఖిం	గిం	ఘిం	జిం	చిం	ఛిం	జిం	ఝిం	ఇం
ీం	కిం	ఖీం	గీం	ఘీం	జీం	చీం	ఛీం	జీం	ఝీం	ఇం
ుం	కుం	ఖుం	గుం	ఘుం	జుం	చుం	ఛుం	జుం	ఝుం	ఇం
ూం	కూం	ఖూం	గూం	ఘూం	జూం	చూం	ఛూం	జూం	ఝూం	ఇం
ృం	కృం	ఖృం	గృం	ఘృం	జృం	చృం	ఛృం	జృం	ఝృం	ఇం
ౄం	కౄం	ఖౄం	గౄం	ఘౄం	జౄం	చౄం	ఛౄం	జౄం	ఝౄం	ఇం
ౌం	కౌం	ఖౌం	గౌం	ఘౌం	జౌం	చౌం	ఛౌం	జౌం	ఝౌం	ఇం
ేం	కేం	ఖేం	గేం	ఘేం	జేం	చేం	ఛేం	జేం	ఝేం	ఇం
ైం	కేం	ఖేం	గేం	ఘేం	జేం	చేం	ఛేం	జేం	ఝేం	ఇం

ై	ై	ై	ై	ై	ై	ై	ై	ై	ై	ై
ొ	ొ	ొ	ొ	ొ	ొ	ొ	ొ	ొ	ొ	ొ
ో	ో	ో	ో	ో	ో	ో	ో	ో	ొ	ొ
ౌ	ౌ	ౌ	ౌ	ౌ	ౌ	ౌ	ౌ	ౌ	ౌ	ౌ

	ట	ర	డ	డ	ణ	త	థ	ద	ధ	న
ం	ట	ర	డ	డ	ణ	త	థ	ద	ధ	న
ా	టా	రా	డా	డా	ణా	తా	థా	దా	ధా	నా
ి	టి	రి	డి	డి	ణి	తి	థి	ది	ధి	ని
ీ	టీ	రీ	డీ	డీ	ణీ	తీ	థీ	దీ	ధీ	నీ
ు	టు	రు	డు	డు	ణు	తు	థు	దు	ధు	ను
ూ	టూ	రూ	డూ	డూ	ణూ	తూ	థూ	దూ	ధూ	నూ
ృ	టృ	రృ	డృ	డృ	ణృ	తృ	థృ	దృ	ధృ	నృ
ౄ	టౄ	రౄ	డౄ	డౄ	ణౄ	తౄ	థౄ	దౄ	ధౄ	నౄ
ౌ	టౌ	రౌ	డౌ	డౌ	ణౌ	తౌ	థౌ	దౌ	ధౌ	నౌ

ఱ	ఱ	ఱ	ఱ	ఱ	ఱ	ఱ	ఱ	ఱ	ఱ	ఱ
ఱ	ఱ	ఱ	ఱ	ఱ	ఱ	ఱ	ఱ	ఱ	ఱ	ఱ
ఱ	ఱ	ఱ	ఱ	ఱ	ఱ	ఱ	ఱ	ఱ	ఱ	ఱ
ఱ	ఱ	ఱ	ఱ	ఱ	ఱ	ఱ	ఱ	ఱ	ఱ	ఱ
ఱ	ఱ	ఱ	ఱ	ఱ	ఱ	ఱ	ఱ	ఱ	ఱ	ఱ
ఱ	ఱ	ఱ	ఱ	ఱ	ఱ	ఱ	ఱ	ఱ	ఱ	ఱ

	ప	ప	బ	భ	మ	య	ర	ఱ	ఱ	ల	ళ	వ	శ	ష	స	హ
ఱ	ప	ప	బ	భ	మ	య	ర	ఱ	ఱ	ల	ళ	వ	శ	ష	స	హ
ఱ	ప	ప	బ	భ	మ	య	ర	ఱ	ఱ	ల	ళ	వ	శ	ష	స	హ
ఱ	ప	ప	బ	భ	మ	య	ర	ఱ	ఱ	ల	ళ	వ	శ	ష	స	హ
ఱ	ప	ప	బ	భ	మ	య	ర	ఱ	ఱ	ల	ళ	వ	శ	ష	స	హ

ం						ొ										
ో	పో	ఫో	బో	భో	మో	యో	రో	ఱో	ఱో	లో	ళో	వో	శో	షో	సో	హో
ం																
ౌ	పా	ఫా	బా	భా	మా	యా	రా	ఱా	ఱా	లా	ళా	వా	శా	షా	సా	హా
ం																

8.2.3. CM+ANUSWARA: VALID

	క	ఖ	గ	ఘ	ఙ	చ	ఛ	జ	ఝ	ఇ
ం	కం	ఖం	గం	ఘం	ఙం	చం	ఛం	జం	ఝం	ఇం
ాం	కాం	ఖాం	గాం	ఘాం	ఙాం	చాం	ఛాం	జాం	ఝాం	ఇం
ిం	కిం	ఖిం	గిం	ఘిం	ఙిం	చిం	ఛిం	జిం	ఝిం	ఇం
ీం	కీం	ఖీం	గీం	ఘీం	ఙీం	చీం	ఛీం	జీం	ఝీం	ఇం
ుం	కుం	ఖుం	గుం	ఘుం	ఙుం	చుం	ఛుం	జుం	ఝుం	ఇం
ూం	కూం	ఖూం	గూం	ఘూం	ఙూం	చూం	ఛూం	జూం	ఝూం	ఇం
ృం	కృం	ఖృం	గృం	ఘృం	ఙృం	చృం	ఛృం	జృం	ఝృం	ఇం
ౄ	కౄం	ఖౄం	గౄం	ఘౄం	ఙౄం	చౄం	ఛౄం	జౄం	ఝౄం	ఇం

ం										
ం	కం	ఖం	గం	ఘం	జం	ఛం	ఞం	టం	ఠం	డం
ం	కం	ఖం	గం	ఘం	జం	ఛం	ఞం	టం	ఠం	డం
ం	కెం	ఖెం	గెం	ఘెం	జెం	ఛెం	ఞెం	టెం	ఠెం	డెం
ం	కేం	ఖేం	గేం	ఘేం	జేం	ఛేం	ఞేం	టేం	ఠేం	డేం
ం	కైం	ఖైం	గైం	ఘైం	జైం	ఛైం	ఞైం	టైం	ఠైం	డైం
ం	కొం	ఖొం	గొం	ఘొం	జొం	ఛొం	ఞొం	టొం	ఠొం	డొం
ం	కోం	ఖోం	గోం	ఘోం	జోం	ఛోం	ఞోం	టోం	ఠోం	డోం
ం	కౌం	ఖౌం	గౌం	ఘౌం	జౌం	ఛౌం	ఞౌం	టౌం	ఠౌం	డౌం

	ట	ఠ	డ	ఢ	ణ	త	థ	ద	ధ	న
ం	టం	ఠం	డం	ఢం	ణం	తం	థం	దం	ధం	నం
ాం	టాం	ఠాం	డాం	ఢాం	ణాం	తాం	థాం	దాం	ధాం	నాం
ిం	టిం	ఠిం	డిం	ఢిం	ణిం	తిం	థిం	దిం	ధిం	నిం
ీం	టీం	ఠీం	డీం	ఢీం	ణీం	తీం	థీం	దీం	ధీం	నీం
ుం	టుం	ఠుం	డుం	ఢుం	ణుం	తుం	థుం	దుం	ధుం	నుం
ూం	టూం	ఠూం	డూం	ఢూం	ణూం	తూం	థూం	దూం	ధూం	నూం
్యం	ట్యం	ఠ్యం	డ్యం	ఢ్యం	ణ్యం	త్యం	థ్యం	ద్యం	ధ్యం	న్యం
్యాం	ట్యాం	ఠ్యాం	డ్యాం	ఢ్యాం	ణ్యాం	త్యాం	థ్యాం	ద్యాం	ధ్యాం	న్యాం
ం										
్ం	ట్ం	ఠ్ం	డ్ం	ఢ్ం	ణ్ం	త్ం	థ్ం	ద్ం	ధ్ం	న్ం
్ం	ట్ం	ఠ్ం	డ్ం	ఢ్ం	ణ్ం	త్ం	థ్ం	ద్ం	ధ్ం	న్ం
ెం	టెం	ఠెం	డెం	ఢెం	ణెం	తెం	థెం	దెం	ధెం	నెం
ేం	టేం	ఠేం	డేం	ఢేం	ణేం	తేం	థేం	దేం	ధేం	నేం
ైం	టైం	ఠైం	డైం	ఢైం	ణైం	తైం	థైం	దైం	ధైం	నైం
ొం	టొం	ఠొం	డొం	ఢొం	ణొం	తొం	థొం	దొం	ధొం	నొం
ోం	టోం	ఠోం	డోం	ఢోం	ణోం	తోం	థోం	దోం	ధోం	నోం

కొం	టొం	లొం	డొం	డొం	ణొం	తొం	థొం	దొం	ధొం	నొం
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----

	ప	ఫ	బ	భ	మ	య	ర	ఱ	అ	ల	ళ	వ	శ	ష	స	హ
ం	పం	ఫం	బం	భం	మం	యం	రం	ఱం	అం	లం	ళం	వం	శం	షం	సం	హం
ొ	పొ	ఫొ	బొ	భొ	మొ	యొ	రొ	ఱొ	అొ	లొ	ళొ	వొ	శొ	షొ	సొ	హొ
ి	పి	ఫి	బి	భి	మి	యి	రి	ఱి	అి	లి	ళి	వి	శి	షి	సి	హి
ీ	పీ	ఫీ	బీ	భీ	మీ	యీ	రీ	ఱీ	అీ	లీ	ళీ	వీ	శీ	షీ	సీ	హీ
ు	పు	ఫు	బు	భు	ము	యు	రు	ఱు	అు	లు	ళు	వు	శు	షు	సు	హు
ూ	పూ	ఫూ	బూ	భూ	మూ	యూ	రూ	ఱూ	అూ	లూ	ళూ	వూ	శూ	షూ	సూ	హూ
ృ	పు	ఫు	బు	భు	ము	యు	రు	ఱు	అు	లు	ళు	వు	శు	షు	సు	హు
ౄ	పూ	ఫూ	బూ	భూ	మూ	యూ	రూ	ఱూ	అూ	లూ	ళూ	వూ	శూ	షూ	సూ	హూ

ం	ం	ం	ం	ం	ం	ం	ం	ం	ం	ం	ం	ం	ం	ం	ం	ం
ం	ం	ం	ం	ం	ం	ం	ం	ం	ం	ం	ం	ం	ం	ం	ం	ం
ం	ం	ం	ం	ం	ం	ం	ం	ం	ం	ం	ం	ం	ం	ం	ం	ం
ం	ం	ం	ం	ం	ం	ం	ం	ం	ం	ం	ం	ం	ం	ం	ం	ం
ం	ం	ం	ం	ం	ం	ం	ం	ం	ం	ం	ం	ం	ం	ం	ం	ం
ం	ం	ం	ం	ం	ం	ం	ం	ం	ం	ం	ం	ం	ం	ం	ం	ం
ం	ం	ం	ం	ం	ం	ం	ం	ం	ం	ం	ం	ం	ం	ం	ం	ం
ం	ం	ం	ం	ం	ం	ం	ం	ం	ం	ం	ం	ం	ం	ం	ం	ం

8.2.4. CM+VISARGA: VALID

	క	ఖ	గ	ఘ	ఙ	చ	ఛ	జ	ఝ	ఞ
ం	కః	ఖః	గః	ఘః	ఙః	చః	ఛః	జః	ఝః	ఞః
ం	కాః	ఖాః	గాః	ఘాః	ఙాః	చాః	ఛాః	జాః	ఝాః	ఞాః

[illegible]

ా:	టా:	రా:	డా:	ఢా:	ణా:	తా:	థా:	దా:	ధా:	నా:
ి:	టి:	రి:	డి:	ఢి:	ణి:	తి:	థి:	ది:	ధి:	ని:
ీ:	టీ:	రీ:	డీ:	ఢీ:	ణీ:	తీ:	థీ:	దీ:	ధీ:	నీ:
ు:	టు:	రు:	డు:	ఢు:	ణు:	తు:	థు:	దు:	ధు:	ను:
ూ:	టూ:	రూ:	డూ:	ఢూ:	ణూ:	తూ:	థూ:	దూ:	ధూ:	నూ:
్య:	ట్య:	ర్య:	డ్య:	ఢ్య:	ణ్య:	త్య:	థ్య:	ద్య:	ధ్య:	న్య:
్యా :	ట్యా:	ర్యా:	డ్యా:	ఢ్యా:	ణ్యా:	త్యా:	థ్యా:	ద్యా:	ధ్యా:	న్యా:
్నం	ట్నం	ర్నం	డ్నం	ఢ్నం	ణ్నం	త్నం	థ్నం	ద్నం	ధ్నం	న్నం
్నం	ట్నం	ర్నం	డ్నం	ఢ్నం	ణ్నం	త్నం	థ్నం	ద్నం	ధ్నం	న్నం
ె:	టె:	రె:	డె:	ఢె:	ణె:	తె:	థె:	దె:	ధె:	నె:
ే:	టే:	రే:	డే:	ఢే:	ణే:	తే:	థే:	దే:	ధే:	నే:
ై:	టై:	రై:	డై:	ఢై:	ణై:	తై:	థై:	దై:	ధై:	నై:
ొ:	టొ:	రొ:	డొ:	ఢొ:	ణొ:	తొ:	థొ:	దొ:	ధొ:	నొ:
ో:	టో:	రో:	డో:	ఢో:	ణో:	తో:	థో:	దో:	ధో:	నో:
ౌ:	టౌ:	రౌ:	డౌ:	ఢౌ:	ణౌ:	తౌ:	థౌ:	దౌ:	ధౌ:	నౌ:

	ప	ఫ	బ	భ	మ	య	ర	ఱ	ట	ల	ళ	వ	శ	ష	స	హ
--	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

ం	ప:	ప:	బ:	భ:	మ:	య:	ర:	ఱ:	అ:	ల:	ళ:	వ:	శ:	ష:	స:	హ:
ాం	పా:	పా:	బా:	భా:	మా:	యా:	రా:	ఱా:	అ:	లా:	ళా:	వా:	శా:	షా:	సా:	హా:
ిం	పి:	పి:	బి:	భి:	మి:	యి:	రి:	ఱి:	అ:	లి:	ళి:	వి:	శి:	షి:	సి:	హి:
ీం	పి:	పి:	బి:	భి:	మి:	యి:	రి:	ఱి:	అ:	లి:	ళి:	వి:	శి:	షి:	సి:	హి:
ుం	పు:	పు:	బు:	భు:	ము:	యు:	రు:	ఱు:	అ:	లు:	ళు:	వు:	శు:	షు:	సు:	హు:
ూం	పూ:	పూ:	బూ:	భూ:	మూ:	యూ:	రూ:	ఱూ:	అ:	లూ:	ళూ:	వూ:	శూ:	షూ:	సూ:	హూ:
్యం	ప్య:	ప్య:	బ్య:	భ్య:	మ్య:	య్య:	ర్య:	ఱ్య:	అ:	ల్య:	ళ్య:	వ్య:	శ్య:	ష్య:	స్య:	హ్య:
ృం	ప్ర:	ప్ర:	బ్ర:	భ్ర:	మ్ర:	య్ర:	ర్ర:	ఱ్ర:	అ:	ల్ర:	ళ్ర:	వ్ర:	శ్ర:	ష్ర:	స్ర:	హ్ర:
ౄం	ప్ర:	ప్ర:	బ్ర:	భ్ర:	మ్ర:	య్ర:	ర్ర:	ఱ్ర:	అ:	ల్ర:	ళ్ర:	వ్ర:	శ్ర:	ష్ర:	స్ర:	హ్ర:
ెం	పె:	పె:	బె:	భె:	మె:	యె:	రె:	ఱె:	అ:	లె:	ళె:	వె:	శె:	షె:	సె:	హె:
ేం	పి:	పి:	బి:	భి:	మి:	యి:	రి:	ఱి:	అ:	లి:	ళి:	వి:	శి:	షి:	సి:	హి:
ైం	పై:	పై:	బై:	భై:	మై:	యై:	రై:	ఱై:	అ:	లై:	ళై:	వై:	శై:	షై:	సై:	హై:
ొం	పో:	పో:	బొ:	భొ:	మొ:	యొ:	రొ:	ఱొ:	అ:	లొ:	ళొ:	వొ:	శొ:	షొ:	సొ:	హొ:
ోం	పో:	పో:	బొ:	భొ:	మొ:	యొ:	రొ:	ఱొ:	అ:	లొ:	ళొ:	వొ:	శొ:	షొ:	సొ:	హొ:
ౌం	పౌ:	పౌ:	బౌ:	భౌ:	మౌ:	యౌ:	రౌ:	ఱౌ:	అ:	లౌ:	ళౌ:	వౌ:	శౌ:	షౌ:	సౌ:	హౌ:

Combinations with Anuswara followed by a Visarga are not provided because it is not a valid combination in Telugu.

8.3. CONSONANT+CONSONANT CLUSTERS

8.3.1.CHC

This is by far the most important inventory and comprises the basic 2 consonant conjuncts of the script. At present all the conjunct shapes you see are provided by the existing font for your script.

INSTRUCTIONS:

In case a particular character is not used in your script, please cross it out

Please do not forget that some combinations are dead clusters but are still needed by the font designer to generate out the grammar.

In case you see a shape which you deem to be non valid, please cross out the existing shape and replace it by the shape you think should be representative.

Please do NOT forget that the conjunct shapes should be in conformity with norms laid down by the statutory bodies of your state.

	క	ఖ	గ	ఘ	ఙ	చ	ఛ	జ	ఝ	ణ
క	క్క	ఖ్ఖ	గ్గ	ఘ్ఘ	ఙ్ఙ	చ్ఛ	ఞ్ఞ	జ్జ	ఝ్ఝ	ణ్ణ
ఖ	క్ఖ	ఖ్ఖ	గ్గ	ఘ్ఘ	ఙ్ఙ	చ్ఛ	ఞ్ఞ	జ్జ	ఝ్ఝ	ణ్ణ

౧	౧౧	౧౨	౧౩	౧౪	౧౫	౧౬	౧౭	౧౮	౧౯	౨౦
౨	౨౧	౨౨	౨౩	౨౪	౨౫	౨౬	౨౭	౨౮	౨౯	౩౦
౩	౩౧	౩౨	౩౩	౩౪	౩౫	౩౬	౩౭	౩౮	౩౯	౪౦
౪	౪౧	౪౨	౪౩	౪౪	౪౫	౪౬	౪౭	౪౮	౪౯	౫౦
౫	౫౧	౫౨	౫౩	౫౪	౫౫	౫౬	౫౭	౫౮	౫౯	౬౦
౬	౬౧	౬౨	౬౩	౬౪	౬౫	౬౬	౬౭	౬౮	౬౯	౭౦
౭	౭౧	౭౨	౭౩	౭౪	౭౫	౭౬	౭౭	౭౮	౭౯	౮౦
౮	౮౧	౮౨	౮౩	౮౪	౮౫	౮౬	౮౭	౮౮	౮౯	౯౦
౯	౯౧	౯౨	౯౩	౯౪	౯౫	౯౬	౯౭	౯౮	౯౯	౧౦౦
౧౦	౧౦౧	౧౦౨	౧౦౩	౧౦౪	౧౦౫	౧౦౬	౧౦౭	౧౦౮	౧౦౯	౧౧౦
౧౧	౧౧౧	౧౧౨	౧౧౩	౧౧౪	౧౧౫	౧౧౬	౧౧౭	౧౧౮	౧౧౯	౧౨౦
౧౨	౧౨౧	౧౨౨	౧౨౩	౧౨౪	౧౨౫	౧౨౬	౧౨౭	౧౨౮	౧౨౯	౧౩౦
౧౩	౧౩౧	౧౩౨	౧౩౩	౧౩౪	౧౩౫	౧౩౬	౧౩౭	౧౩౮	౧౩౯	౧౪౦
౧౪	౧౪౧	౧౪౨	౧౪౩	౧౪౪	౧౪౫	౧౪౬	౧౪౭	౧౪౮	౧౪౯	౧౫౦
౧౫	౧౫౧	౧౫౨	౧౫౩	౧౫౪	౧౫౫	౧౫౬	౧౫౭	౧౫౮	౧౫౯	౧౬౦
౧౬	౧౬౧	౧౬౨	౧౬౩	౧౬౪	౧౬౫	౧౬౬	౧౬౭	౧౬౮	౧౬౯	౧౭౦
౧౭	౧౭౧	౧౭౨	౧౭౩	౧౭౪	౧౭౫	౧౭౬	౧౭౭	౧౭౮	౧౭౯	౧౮౦
౧౮	౧౮౧	౧౮౨	౧౮౩	౧౮౪	౧౮౫	౧౮౬	౧౮౭	౧౮౮	౧౮౯	౧౯౦
౧౯	౧౯౧	౧౯౨	౧౯౩	౧౯౪	౧౯౫	౧౯౬	౧౯౭	౧౯౮	౧౯౯	౨౦౦
౨౦	౨౦౧	౨౦౨	౨౦౩	౨౦౪	౨౦౫	౨౦౬	౨౦౭	౨౦౮	౨౦౯	౨౧౦

ప	క	ఖ	గ	ఘ	ఙ	చ	ఛ	జ	ఝ	ణ
ఫ	బ	భ	మ	య	ర	ల	వ	శ	ష	స
హ	క	ఖ	గ	ఘ	ఙ	చ	ఛ	జ	ఝ	ణ
ప	క	ఖ	గ	ఘ	ఙ	చ	ఛ	జ	ఝ	ణ
బ	క	ఖ	గ	ఘ	ఙ	చ	ఛ	జ	ఝ	ణ
భ	క	ఖ	గ	ఘ	ఙ	చ	ఛ	జ	ఝ	ణ
మ	క	ఖ	గ	ఘ	ఙ	చ	ఛ	జ	ఝ	ణ
య	క	ఖ	గ	ఘ	ఙ	చ	ఛ	జ	ఝ	ణ
ర	క	ఖ	గ	ఘ	ఙ	చ	ఛ	జ	ఝ	ణ
ల	క	ఖ	గ	ఘ	ఙ	చ	ఛ	జ	ఝ	ణ
వ	క	ఖ	గ	ఘ	ఙ	చ	ఛ	జ	ఝ	ణ
శ	క	ఖ	గ	ఘ	ఙ	చ	ఛ	జ	ఝ	ణ
ష	క	ఖ	గ	ఘ	ఙ	చ	ఛ	జ	ఝ	ణ
స	క	ఖ	గ	ఘ	ఙ	చ	ఛ	జ	ఝ	ణ
హ	క	ఖ	గ	ఘ	ఙ	చ	ఛ	జ	ఝ	ణ

Set 2

	ట	ఠ	డ	ఢ	ణ	త	థ	ద	ధ	న
క	ట	ఠ	డ	ఢ	ణ	త	థ	ద	ధ	న

అ	అ	అ	అ	అ	అ	అ	అ	అ	అ	అ
ఆ	ఆ	ఆ	ఆ	ఆ	ఆ	ఆ	ఆ	ఆ	ఆ	ఆ
ఇ	ఇ	ఇ	ఇ	ఇ	ఇ	ఇ	ఇ	ఇ	ఇ	ఇ
ఈ	ఈ	ఈ	ఈ	ఈ	ఈ	ఈ	ఈ	ఈ	ఈ	ఈ
ఊ	ఊ	ఊ	ఊ	ఊ	ఊ	ఊ	ఊ	ఊ	ఊ	ఊ
ఋ	ఋ	ఋ	ఋ	ఋ	ఋ	ఋ	ఋ	ఋ	ఋ	ఋ
ౠ	ౠ	ౠ	ౠ	ౠ	ౠ	ౠ	ౠ	ౠ	ౠ	ౠ
అ	అ	అ	అ	అ	అ	అ	అ	అ	అ	అ
ఆ	ఆ	ఆ	ఆ	ఆ	ఆ	ఆ	ఆ	ఆ	ఆ	ఆ
ఇ	ఇ	ఇ	ఇ	ఇ	ఇ	ఇ	ఇ	ఇ	ఇ	ఇ
ఈ	ఈ	ఈ	ఈ	ఈ	ఈ	ఈ	ఈ	ఈ	ఈ	ఈ
ఊ	ఊ	ఊ	ఊ	ఊ	ఊ	ఊ	ఊ	ఊ	ఊ	ఊ
ఋ	ఋ	ఋ	ఋ	ఋ	ఋ	ఋ	ఋ	ఋ	ఋ	ఋ
ౠ	ౠ	ౠ	ౠ	ౠ	ౠ	ౠ	ౠ	ౠ	ౠ	ౠ
అ	అ	అ	అ	అ	అ	అ	అ	అ	అ	అ
ఆ	ఆ	ఆ	ఆ	ఆ	ఆ	ఆ	ఆ	ఆ	ఆ	ఆ
ఇ	ఇ	ఇ	ఇ	ఇ	ఇ	ఇ	ఇ	ఇ	ఇ	ఇ
ఈ	ఈ	ఈ	ఈ	ఈ	ఈ	ఈ	ఈ	ఈ	ఈ	ఈ
ఊ	ఊ	ఊ	ఊ	ఊ	ఊ	ఊ	ఊ	ఊ	ఊ	ఊ
ఋ	ఋ	ఋ	ఋ	ఋ	ఋ	ఋ	ఋ	ఋ	ఋ	ఋ
ౠ	ౠ	ౠ	ౠ	ౠ	ౠ	ౠ	ౠ	ౠ	ౠ	ౠ
అ	అ	అ	అ	అ	అ	అ	అ	అ	అ	అ
ఆ	ఆ	ఆ	ఆ	ఆ	ఆ	ఆ	ఆ	ఆ	ఆ	ఆ
ఇ	ఇ	ఇ	ఇ	ఇ	ఇ	ఇ	ఇ	ఇ	ఇ	ఇ
ఈ	ఈ	ఈ	ఈ	ఈ	ఈ	ఈ	ఈ	ఈ	ఈ	ఈ
ఊ	ఊ	ఊ	ఊ	ఊ	ఊ	ఊ	ఊ	ఊ	ఊ	ఊ
ఋ	ఋ	ఋ	ఋ	ఋ	ఋ	ఋ	ఋ	ఋ	ఋ	ఋ
ౠ	ౠ	ౠ	ౠ	ౠ	ౠ	ౠ	ౠ	ౠ	ౠ	ౠ

న	ట	థ	డ	ణ	ణ	త్	థ	ద్	ద్	న్
ప	ట	థ	డ	ణ	ణ	త్	థ	ద్	ద్	న్
ఫ	ట	థ	డ	ణ	ణ	త్	థ	ద్	ద్	న్
బ	ట	థ	డ	ణ	ణ	త్	థ	ద్	ద్	న్
భ	ట	థ	డ	ణ	ణ	త్	థ	ద్	ద్	న్
మ	ట	థ	డ	ణ	ణ	త్	థ	ద్	ద్	న్
య	ట	థ	డ	ణ	ణ	త్	థ	ద్	ద్	న్
ఋ	ట	థ	డ	ణ	ణ	త్	థ	ద్	ద్	న్
ౠ	ట	థ	డ	ణ	ణ	త్	థ	ద్	ద్	న్
ల	ట	థ	డ	ణ	ణ	త్	థ	ద్	ద్	న్
ళ	ట	థ	డ	ణ	ణ	త్	థ	ద్	ద్	న్
ర	ట	థ	డ	ణ	ణ	త్	థ	ద్	ద్	న్
శ	ట	థ	డ	ణ	ణ	త్	థ	ద్	ద్	న్
ఘ	ట	థ	డ	ణ	ణ	త్	థ	ద్	ద్	న్
చ	ట	థ	డ	ణ	ణ	త్	థ	ద్	ద్	న్
ఛ	ట	థ	డ	ణ	ణ	త్	థ	ద్	ద్	న్
జ	ట	థ	డ	ణ	ణ	త్	థ	ద్	ద్	న్

Set 3

[illegible]

చ	చ్చ	ఛ	బ	భ	మ	య	ర	ల్	ల్ల	ల	ళ	వ	వ్	ప	ప్	హ
క	క్క	ఛ	బ	భ	మ	య	ర	ల్	ల్ల	ల	ళ	వ	వ్	ప	ప్	హ
ఘ	ఘ్	ఞ	బ	భ	మ	య	ర	ల్	ల్ల	ల	ళ	వ	వ్	ప	ప్	హ
న	న్	ఞ	బ	భ	మ	య	ర	ల్	ల్ల	ల	ళ	వ	వ్	ప	ప్	హ
త	త్త	ఞ	బ	భ	మ	య	ర	ల్	ల్ల	ల	ళ	వ	వ్	ప	ప్	హ

As you must have noticed, a majority of CHC forms are generated out by the half form of the Consonant+the full form of the next consonant. Only a few forms do not obey this rule and form either stacks or full conjuncts. Such forms are termed “deviants”

Please help out by listing the deviant forms

8.3.2 CONSONANT+CONSONANT+CONSONANT CLUSTERS

CHCHC e.g. స్త్రీ

These are not very common and you will have to identify them yourself. Please provide the shapes generated out in this combination. These must be unique. Or else it will be assumed that the first Consonant takes the half form and is apposed to the next two consonants already defined in the set CHC above

రాష్ట్రం

అస్త్రం

శాస్త్రం

సంస్కృతం

అస్పృశ్యత

8.3.3. CONSONANT+CONSONANT+CONSONANT+CONSONANT CLUSTERS: CHCHCHC

These are very rare and you will have to identify them yourself. Please provide the shapes generated out in this combination. These must be unique. Or else it will be assumed that the first Consonant takes the half form and is apposed to the next three consonants already defined in the set CHCHC above

శాస్త్రంమీ

9. COLLATION ORDER OF THE CHARACTERS: LEXICAL / DICTIONARY SORTING ORDER

List all the basic characters of the language in the expected sort-order. A sample sort order is provided below. Please provide an exhaustive collation order for your language. If there is any change in the sort order, please specify:

ం ం ు అ ఆ ఇ ఈ ఉ ఊ ఋ ౠ అ జా ఎ ఏ ఐ ఒ ఓ ఔ

క ఖ గ ఘ ఙ చ ఛ జ ఝ ఞ ట ఠ డ ఢ ణ త థ ద ధ న ప ఫ బ భ మ య ర ల ఱ లళ వ శ ష స హ

ఠా ఠీ ఠి ఠా ఠ్య ఠృ ఠౌ ఠే ఠై ఠో ఠౌ

10. HOMOGRAPHIC IDENTITIES WITHIN THE CHARACTER SET.

Please provide a list of look alikes. Each set of homographs will be proposed as a pair. In extreme cases even three homographs are permissible Add more columns if so required.

a. Unique characters

HOMOGRAPH1	HOMOGRAPH2	HOMOGRAPH3

b. Conjunct characters.

COMPOSING CONSONANTS	RESULTING HOMOGRAPH	COMPOSING CONSONANTS	RESULTING HOMOGRAPH

11. .Compliance with Unicode.

- Is the character set compliant with Unicode: YES / NO
- If not identify the characters which should be proposed to the Unicode consortium with substantiating evidence.

The character ““ has to be added in Unicode. The trill[zha] // was there in old Telugu, if someone wants to transliterate Malayalam/Tamil word it has to be there.

12. ZWJ/ZWNJ

Please provide all such cases where you feel that ZWJ/ZWNJ is a must e.g.
NONE

ZWJ is not required.

ZWNJ:

భారత్‌లో

కంప్యూటర్‌కి

ఇన్‌పుట్‌ను